

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NATIONAL SENIOR CERTIFICATE

MOPHATO 12

SETSWANA PUO YA GAE (HL)

PAMPIRI YA BORARO (P3)

TLHAKOLE/MOPITLWE 2012

MADUO: 100

NAKO: 2½ diura

Pampiri e, e na le ditsebe di le 6.

DITAELO

1. Pampiri e, e arogantswe ka DIKAROLO di le THARO.

KAROLO YA A:	Tlhamo	(50)
KAROLO YA B:	Ditlhangwa tse dileele tsa tirisano	(30)
KAROLO YA C:	Ditlhangwa tse dikhutshwane tsa tirisano	(20)
2. Araba potso e le NNGWE go tswa mo karolong e nngwe le e nngwe.
3. Kwala ka puo e o lekanyediwang ka yona.
4. Simolola karolo e NNGWE le e NNGWE mo tsebeng e NTŠHWA.
5. Rulaganya tiro ya gago (sk. mmepe wa dikakanyo/papetlana/dintlhakgolo, jalojalo, tlhotlha diphoso le go baakanya tiro ya gago gape. Letlhomeso le tshwanetse go dirwa pele o kwala tlhamo.
6. Thulaganyo ya gago e bonale sentle mme o thale mola o o kgabaganyang go supa fa e le ipaakanyo.
7. Dirisa bonnye metsotso e le 80 mo go KAROLO YA A, metsotso e le 40 mo go KAROLO YA B le metsotso e le 30 mo go KAROLO YA C.
8. Karabo nngwe le nngwe e nomoriwe go ya ka mokgwa o ditlhogo kgotsa dipotso di tlhagelelang ka ona.
9. Naya karabo nngwe le nngwe setlhogo se se maleba.
10. ELA TLHOKO: Setlhogo se se ka sa akarediwa mo palong ya mafoko a a tlhokegang.
11. Kwala ka mokwalo o o phepa e bile o bonala sentle.

KAROLO YA A: TLHAMO**POTSO 1**

Kwala tlhamo ya boleele jwa mafoko a a ka nnang 400–450 ka NNGWE fela ya ditlhogo kgotsa ditshwantsho tse di neilweng. Fa o dirisa setshwantsho go kwala tlhamo, se neele setlhogo se se maleba. O se ka wa lebala go thala letlhomeso kana lenaneopaakanyo pele o kwala.

- 1.1 Kgotlelego ya naga ya rona. [50]
- 1.2 A sekgele sa Lefatshe sa Kgwele ya Dinao sa 2010 se fitlheletse maikaelelo a sona. [50]
- 1.3 Maitsholo a bašwa gompiano ga a jese diwelang. Kwala tlhamo e mo go yona o tlhagisang maikutlo a gago ka ga se. [50]
- 1.4 Fa nka nna mogokgo wa sekolo sa rona ... [50]
- 1.5 Letsatsi le ke se kitlang ke le lebala. [50]
- 1.6 Motho ga a itsiwe e se naga. [50]
- 1.7 Leba setshwantsho se se fa tlase, mme o kwale tlhamo ka ga sona.

[Monate wa Setswana, DS Matjila le ba bangwe]

[50]

1.8 Leba setshwantsho se se fa tlase, mme o kwale tlhamo ka ga sona.

[Segarona, EE Pooe le ba bangwe]

[50]

PALOGOTLHE YA KAROLO YA A: 50

KAROLO YA B: DITLHANGWA TSE DILEELE TSA TIRISANO**POTSO 2**

Araba potso e le NNGWE fela mo karolong e. Karabo e nne boleele jwa mafoko a a ka nnang 180–200 (diteng fela).

2.1 ATHIKELE

Baagi ba Aforikaborwa ba le bantsi ba wela dingalo ka ntlha ya dikotsi tsa molelo. Kwala athikele e o lemosang badirisi ka ga kotsi ya molelo le go itlhokomela mo tirisong ya ona.

[30]**2.2 LEKWALO LA SEMMUSO**

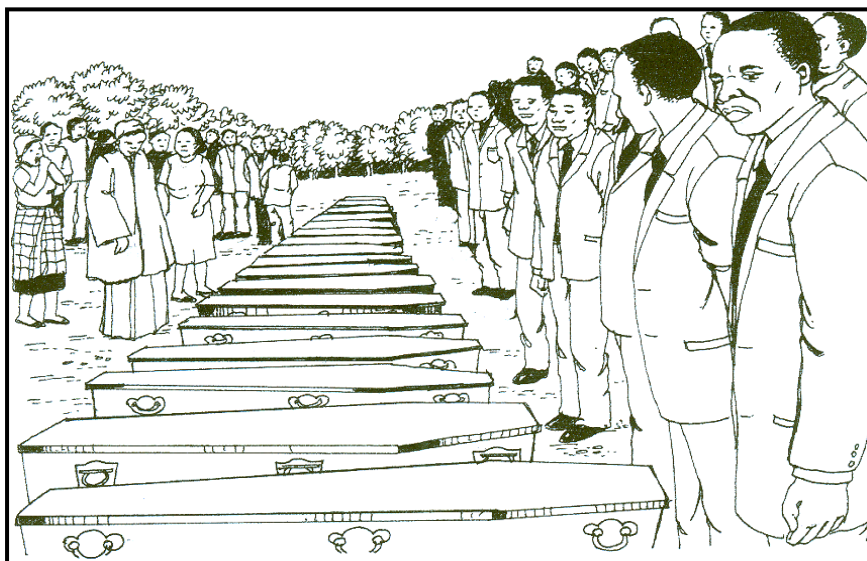
Motse wa lona o itemogela kgaogo ya metsi le motlakase gangwe le gape. Mo dinakong tse dingwe kgaogo e ya motlakase le metsi, e tsaya malatsi a a fetang bongwe, mme se, se nna le ditlamorago tse di sa jeseng diwelang mo baaging. Kwalela Mokhanselara wa lona lekwalo la semmuso le o ngongoregang ka ga se.

[30]**2.3 BOTSHELO JWA MOSWI**

Moithuti-ka-wena o tlhokafetse, mme jaaka tsala, o kopilwe go neelana ka tshedimose tso ka o mo itse botso le boyo. Kwala tsa botshelo jwa moswi go ya ka tshedimose tso e o nang le yona.

[30]**2.4 PEGELO**

Kwala pegelo ka ga phitlho ya masetlapelo ya dintsho tsa kotsi ya sejanaga e o e boneng e tlhagelela mo setshwantshong se se fa tlase.

[Polelo ke Lehumo, M Maja le ba bangwe]

[30]**PALOGOTLHE YA KAROLO YA B: 30**

KAROLO YA C: DITLHANGWA TSE DIKHUTSHWANE TSA TIRISANO**POTSO 3**

Araba potso e le NNGWE fela mo karolong e. Karabo e nne boleele jwa mafoko a a ka nnang 100–120.

3.1 POSEKARATA

O ne o jetse nala kwa moseja ga mawatle ka malatsi a boikhutso. Kwalela ntsalao posekarata ka ga maitemogelo a gago mabapi le botshelo jwa koo.

[20]**3.2 PHOusetARA**

O laleditswe go ya go bua ka ga tiriso e e botlhaswa ya diritibatsi kwa pitsong ya morafe mo mafelong a beke. Thala phousetara e e tlaa sedimosetsang batho ka ga se o tlaa bong o bua ka sona.

[20]**3.3 DITAELO**

Malatsi a maleele a boikhutso jwa dipogo tsa Morena a tllile go kgoreletsa tsweletso ya dithuto. Jaaka o le moithuti wa materiki o filwe ditaello tse o tshwanetseng go di latela gonne o lebagane le ditlhatlhobo tsa ipaakanyo mo nakong e e sa fediseng pelo. Kwala ditaello tse o tshwanetseng go di latela.

[20]**PALOGOTLHE YA KAROLO YA C:****20****PALOGOTLHE:****100**